

Erikoiskirjastojen ja tietopalvelujen verkoston vuosikokous 2015 keskiviikkona 9.12.2015, klo 12 - 16.

**Paikka: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasali, Hallituskatu
1 (Helsinki)**

Tiina	Helamaa	Väestöliitto
Suvi	Juvonen	Arkkitehtuurimuseon kirjasto
Raija	Kangas	Työväenperinne ry / Työväenliikkeen kirjasto
Annemari	Kytömaa	Outotec
Henna	Lehtinen	Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Ilona	Leppänen	Kuurojen Liitto
Armi	Länkelin	Säteilyturvakeskus
Outi	Maisalmi	Liikennevirasto
Soile	Manninen	IPR University Center
Timo	Matoniemi	Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
Pirjo	Muhonen	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Katja	Mäkilä	Liikenneturva
Mikko	Niemi	Tilastokeskus
Mervi	Nieminen	Helsingin kaupunki / Opetusvirasto
Kristiina	Näyhö	Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Marjut	Puominen	Celia-kirjasto
Emilia	Pyykönen	Aleksanteri-instituutti, Helsingin yliopisto
Anne	Pänkäläinen	Liikennevirasto
Erkka	Rautio	Lastensuojelun Keskusliitto
Jarmo	Saarikko	Luonnonvarakeskus
Anne	Salo	Kirkkohallitus
Tuija	Siimes	Museoviraston kirjasto
Päivi	Tainio	Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Vappu	Turunen	Nuorisotiedon kirjasto
Sirpa	Vasko	Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Anne	Wilenius	Kansallisarkisto

Vuosikokousasiat klo 12.00 - 13.00

1. Kokouksen avaus / Kristiina Näyhö, SKS

Kristiina Näyhö toivotti osallistujat tervetulleeksi ja avasi vuosikokouksen kertomalla Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toiminnasta ja tehtävistä.

2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Tuija Siimes ja sihteeriksi Soile Manninen.

3. Pöytäkirjan tarkastajien ja mahdollisten ääntenlaskijoiden valinta

Pöytäkirjantarkistajiksi ja mahdollisiksi ääntenlaskijoiksi valittiin Vappu Turunen ja Mikko Niemi.

4. Asialistan hyväksyminen

Asialista on tullut tiedoksi ja myöhemmin lisätystä sääntömuutosehdotuksesta on myös ilmoitettu kokoukseen ilmoittautuneille. Hyväksyttiin asialista.

5. Toiminta vuonna 2015 / pj. Tuija Siimes

Puheenjohtaja esitteli [yleisen katsauksen toimintavuoteen 2015](#).

6. Sääntömuutosehdotus

Sääntöjen kohta 3. (Kokoonpano, työskentelytavat ja päätöksenteko) "Erikoiskirjastojen neuvostosta" ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Verkostokokouksissa valitaan Erikoiskirjastojen neuvosto, jossa on vähintään 8 jäsentä ja 2 varajäsentä, jotka siirtyvät jäseniksi, jos varsinainen jäsen eroaa kesken kauden. (Neuvoston jäsenmäärä oli aiemmin 10 +2.).

Hyväksyttiin sääntömuutosehdotus.

7. Erikoiskirjastojen neuvoston valinta vuodelle 2016 yhden vuoden toimikaudeksi

Vanhasta neuvostosta jatkavat:

Cecilia af Forsselles, SKS

Tiina Helamaa, Väestöliiton kirjasto ja tietopalvelu

Soile Manninen, IPR University Center, siht.

Marjut Puominen, Celia-kirjasto

Mikko Niemi, Tilastokirjasto

Pentti Vattulainen, Varastokirjasto

Uusiksi jäseniksi valittiin:

Anne Holappa, Tekijänoikeuden tietokeskus

Raija Kangas, Työväenliikkeen kirjasto

Varajäseniksi valittiin:

Suvi Juvonen, Arkkitehtuurimuseon kirjasto ja

Timo Matoniemi, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti

Soile Manninen kutsuu vuoden 2016 ensimmäisen neuvoston kokouksen kokoon.

8. Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi ajankohtaisista asioista. Erityisesti keskustelua herätti Museoviraston tilanne ja yleisesti kokoelmien saatavuuden turvaaminen.

Puheenjohtaja kertoi, että hänet oli edellisenä päivänä irtisanottu Museovirastosta samoin kuin kaksi muuta kirjaston työntekijää. Museoviraston kirjasto lakkautettiin yksikkönä, koska sitä ei katsottu Museoviraston lakisääteiseksi toiminnaksi ja toimintoja oli pakko YT:iden takia karsia. Kaksi vastaavaa tietoasiantuntijaa jäi hoitamaan hankintoja, vaihtoja, e-aineistoja, luettelointia ja museoalan ontologiaa. Heidät liitettiin toiseen yksikköön ja kirjaston 1800-luvun lopulta lähtien kartutetut kokoelmat voitiin säilyttää. Kirjaston asiakaspalvelu yhdistettiin arkiston, arkeologisten kokoelmien ja kuvakokoelmien asiakaspalvelun yhteyteen. Museoviraston kirjasto oli saanut paljon lausuntoja, joissa puolustettiin kirjaston säilyttämistä ja vastustettiin yleisemminkin kirjastoihin kohdistuvia leikkauksia. Museoviraston kirjasto jatkaakin toimintaansa toisen yksikön yhteydessä, jonka uudeksi nimeksi tuli Kirjasto, arkisto ja arkeologiset kokoelmat. Yksikköä johtaa Museoviraston arkeologisten kokoelmien yli-intendentti.

Tuija Siimes kiitti kaikista tuenilmauksista, joita Museovirastoon oli lähetetty. Todettiin, että monissa organisaatioissa, joissa kirjasto ei ole lakisääteinen päätoiminto, erikoiskirjastoja on lakkautettu ja painetut kokoelmat on karsittu minimiin tai hävitetty.

Vuosikokousasioiden käsittely päätettiin klo 12.55.

Vuosikokouksen esitykset klo 13 - 16

[Kansalliskirjaston strategia, FinELib-strategia ja Finna-strategia / Heli Kautonen, Kansalliskirjasto](#)

Heli Kautonen esitteli Kansalliskirjaston, Finnan ja FinELibin strategioita. Koska Kansalliskirjaston strategia koskee myös muita, kirjastosektorit ovat osallistuneet Kansalliskirjaston strategiatyöhön. FinELibin rooli tulee jatkossa ilmeisesti siirtymään konsultoiuiin tehtäviin ja aineistojen hankinta jää verkostoille. Vuoden 2016 aikana aletaan valmistella OKM:n ulkopuolisten tuloa Finnaan. Hinnoittelumallit eivät ole vielä valmiita.

Strategiassa pääroolissa on opetus ja tutkimus, ja yleisössä kysymyksiä herätti asiantuntijoiden rooli ja painottuminen strategioissa. Finna on korvaamassa Nellin e-aineistojen käyttöliittymänä ja tämä tuo kustannuksia OKM:n ulkopuolisille toimijoille. Jarmo Saarikko ehdotti, että Finnaan siirtymistä voisi tarkastella hallinnonaloittain, ja tämä voisi helpottaa tutkimuslaitosten rahoituksen hankintaa.

[RDA-kuvailusäännöt tulevat / Maria-Liisa Seppälä, Kansalliskirjasto](#)

Maria-Liisa Seppälä esitteli kuvailusääntöjen muuttumista. Kirjastoille on tulossa verkkokoulutusta ja erilaisia tietoisuuksia. Jatkossa RDA:n on tarkoitus toimia paremmin kuvailun välineenä myös kirjastojen ulkopuolella. Kiinnostusta on ollut arkistoilla, järjestöillä ja museoilla. Suunnitteilla on myös yhteinen nimipalvelu, josta olisi saatavilla kaikki tiedot samasta kannasta kaikille sektoreille.

Seppälä kiitteli erikoiskirjastojen kuvailuosaamista ja toivoi, että jatkossakin Kuvailustandardien kansallisessa työryhmässä on erikoiskirjastojen edustaja.

[ATT – Avoin tiede ja tutkimus: Tuuli-projekti / Mari Elisa Kuusniemi, HuLib](#)

Mari Elisa Kuusniemi kertoi Tuuli-projektin taustoista ja tämänhetkisestä tilanteesta. Kansainvälisten tutkimusrahoitushakemusten datanhallintasuunnitelmissa on ollut puutteita, se on ollut yksi syy suomalaisten rahoitushakemusten hylkäämiseen. Tuuli-projektin työkaluilla vastataan tähän ongelmaan. Tavoitteena on luoda kanava, jonka kautta organisaatiot tavoittavat tutkijat ja ne voivat kertoa datanhallinnan palveluistaan, ohjeistaan ja suosituksistaan.

Kirjasto kaikille – Celian ja kirjastojen uusi yhteistyömalli / Elina Kilpiö, Celia

Elina Kilpiö esitteli onnistunutta kirjastosektoreiden välistä yhteistyömallia. Kirjastojen ja Celian tavoite on yhteinen: edesautetaan kansalaisten yhdenvertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Yleisille kirjastoille toteutettiin oma käyttöliittymä asiakkaiden rekisteröintiä varten, ja käyttäjämäärät ovat nousseet kuluneen vuoden aikana merkittävästi.

Vuosikokous päätettiin klo 15.55.

Tuija Siimes
puheenjohtaja

Soile Manninen
sihteeri

Vappu Turunen
pöytäkirjantarkastaja

Mikko Niemi
pöytäkirjantarkastaja